

Pracovní list – český jazyk

1. „Večerníčkový“ jazykový rozbor:

Jednou pískali na pasece komáři muziku, přiběhla maličká víla a dala se do tance. Tancovala pomaloučku, že se sotva hnulo stéblo trávy, a zase rychle, až se rozletovalo chmýří. (Pohádky z mechu a kapradí)

- V textu urči slovní druhy (číslicemi)
- U podtržených slov z textu urči, o jaké větné členy se jedná
- Urči mluvnické kategorie těchto slov z textu:

přiběhla –

komáři –

maličká –

- Napiš tři slova příbuzná se slovem **tanec**:

2. Ve větách podtrhni rozvitá příslovečná určení a urči jejich druh (zkratkou nad větný člen) př. Tuto neděli (PUČ) za pěkného počasí (PUPODM) vyrazíme do zoo (PUM):

Zašli jsme k nim oznámit změnu adresy. V chlévě bučely krávy hladem. Přes své mládí byl Radim zkušeným rybářem.

Pro pláč dítě téměř nevidělo na cestu. Všichni se chovali přátelsky. Šli jsme do lesa hledat houby.

3. Jak se nazývá podtržená část věty (náповěda – nový větný člen z přípravy XII)?

Karel Hynek Mácha, významný český romantický básník, se narodil roku 1810 v Praze.

4. a) Převeď slovesa v těchto větách do trpného rodu (věty napiš), př. Ryby znovu vypustili (rod činný) do rybníka – Ryby byly znovu vypuštěny (rod trpný) do rybníka.:

Obžalovaného zprostiti viny. Škodu nám nahradila pojišťovna. Dovolenu pokazily časté deště. Parkoviště přemístili před zimní stadion. Písek zanášel koryto řeky.

b) A opačně – slovesa v trpném rodě převeď do činného (věty napiš), př. V debatě bude pokračováno (rod trpný) následující den. – Debata bude pokračovat (rod činný) následující den.:

Knihy jsou prodávány v knihkupectvích. Peníze vám budou vyplaceny bankou. Článek musí být schválen autorem. Okno bylo rozbito průvanem. Kluci byli schováni ve stohu slámy.

5. Znalost pravopisu se vždy hodí – doplň i,í/y,ý:

Prav__ včel__ med je zdrav__. Sov__ létal__ nesl__ šně. Nejráději mám buchty se švestkov__m__ povidl__. Vos__ se živ__ ohlodáváním plodů a napadají i drobnější hm__z. Jel z Břeclav__ do Bratislav__. Strýčkov__ ps__ nás v__tal__ vesel__m__ štěkotem. Petrov__ jsem poslal dop__s. Větrolam__ zabraňují v__soušení půdy. Sousedka šla na procházku se sv__m__ ps__. Motýl__ mají delší sosák než včel__ a dosáhnou jím na květní šťáv__ i v jetel__. Náramek byl z ryz__ho zlata. Pod jedlov__m__ houštím se krčil mal__ zajíček. Mez__ pol__ byl__ na mez__ch i strom__. V__stavené korunovační klenoty ohromil__ návštěvníky mnoha vzácným__ drahokam__ a perlam__. Jeho proslov byl přes__cen ciz__mi slov__. Pov__kem děti na v__cházce v lese v__plašil__ někol__k srnek. Na jetel__ se třp__til__ kapky ros__.

6. Procvič si grafické znázornění věty a větné členy jinak:

a) Nejprve se podívej na toto video: <https://www.youtube.com/watch?v=qo3wyN4MGZ4>

b) A nyní zkus prakticky: <https://www.umimecesky.cz/rozbory-vetne-cleny-mix-2-uroven/14>

